

En streng dommer. Vårt blad inneholdt i fjor en notis om at justitiarius Helliksen i Oslo byrett var blitt fjernet som prisdommer i Hedemark og Oppland-etter at han av frislagsmannsretten var blitt ilagt erstatningsansvar for utilbørlig saksbehandling. Dette har tyensynlig gitt hr. H. blod på tann. Foranlediget ved en anmodning fra kriminalkommandør Midtrød har han nylig overfor Riksadvokaten uttalt seg om de milde straffedommer. Det heter her bl.a. "min personlige mening er den at straffedommene i Norge overhodet ikke svarer til europeisk nivå. Forbryterventraliteten - sentimentaliteten om De vil - er dominerende uten at den nye tid i så måte har medført synderlig endring. Det gjelder iøvri både de milde straffer og de frislagsmannsretten har rekorden. ---"

Den nidkjære justitarius utvikler videre hvordan en skjerpelse av dommene i tilfelle vil gjøre fengselsnøden enn mer prekær enn den allerede er. Der må andre botemidler til, og så kommer konklusjonen: "Jeg tror man vil slå i luften, hvis man under de ekstraordinære forhold kvier seg for å gripe til ekstraordinære midler og jeg mener at veien er:

1. ved administrative forskriftsregler å innvirke på livsforholdene, så der blir ferre lovovertreddelser eks. ved at samfunnet ved manglende leveranser gjør inngrep i bedriftene istedetfor å anvende straff, at således kuene slaktes når de etter leveransene må betraktes som farlige eller syke og således forhindres fra å spise opp de begrensede formengder for de uheldige besetninger (politiet lar selv de mest nærreisende mengler passere, fordi der skyldes på at kuene er syke, gjelle eller at der ikke kan skaffes for til dem utover det som går med til å oppholde livet).
2. ved å anvende straffeformer som ikke nødvendiggjør fengselsopphold og som allikevel virker meger kraftigere eks. beslaglegging av eidendommer og opphevelse av odelsretten.
3. ved at straffesaker i større utstrekning enn allerede skydd avgjøres administrativt (eks. av politiet). For politiske forbrytelser har man adgang, hvorfor da ikke også ved pris- og rasjoneringsaker, som idag har politisk karakter og ledes og reguleres fra London og av hjemmefront. Forutsetningen måtte da være at vedkommende avdeling av politiet ble NS innstillet, kanskje ved at denne viktige del av politiets arbeid også overgikk til statspolitiet.
4. Sket anvendelse av dødsstraff istedenfor å koste mat, hus og pleie til ca. kr. 20 pr dag på krapylet.

Men dette er nok så radikale forslag at det ikke passer inn i våre straffereettskyndiges A.B.C. --- Oslo byretts justitarius-embete, 18. januar 1945. Heil og Sal. Sign Svorre Helliksen."

Tollskolen: Til utdanning av funksjonærer i tolltaten holdes der særskilte kurser under ledelse av et undervisningsråd på 3 medlemmer. Også denne institusjon skal nå nasifiseres. Ifjor ble ett av rådets 3 medlemmer fjernet til fordel for en N.S. tolder og som følge av ledighet ved dødsfall er i disse dager ytterligere en nasist kommet med i rådet. Ingen av disse to har noen som helst forutsetning for denne oppgaven og om den sist oppnevnte - en viss hr. Volvang som er avansert til overtollkontrollør utelukkende p.g.a. medlemskap i partiet - er det en samstemmig oppfatning at han representerer det absolutte lavmål innen etaten. Han er imidlertid en ivrig tilhenger av den nye tid og vil nok av den grunn komme til å sette visse spor etter seg i undervisningen. Det er all grunn for vare voldere til å unnlate å søke opptagelse ved skolen, så lenge denne har sin nåværende ledelse.

Rettt mann på rett plass. Som ny politiløse i Oslo er konstituert N.S. mannen dr. Trygvé Nielsen. Han skulle ha visse kvalifikasjoner for å omgås psykopater, for så vidt som han er en notorisk morfinist som flere ganger er fratatt retten til å skrive resepter på alkohol og narkotika. Han var intil nylig ansatt i det nye Medisinaldirektorat, men ble avskjediget derfra p.g.a. trusler om voldsom opptreden - bl.a. mot "medisinaldirektør" Ostrem. Nå skal han altså i stedet slippes løs på forsvarsløse arrestanter.

Nr. 5. Oslo, 4. september 1944.

Siden vi sendte ut vårt siste nummer har takten i krigsutviklingen ytterligere øket. Det er ikke tvil om at vi står foran innledningen til siste akt. Det er mulig at det ennå kan ta tid for sluttavsljørelsen faller, men like sannsynlig er det at Tysklands sammenbrudd vil manifestere seg i løpet av de kommende høst måneder, ja for den saks skyld kan den situasjon inntre hva dag som helst, at tyskerne blir nødt til å oppgi sitt kvelertak på Norge. Hvilke skritt tyskerne og quislingene da i ren desperasjon vil ta, er det umulig å ha noen oversikt over. Men vi må være forberedt på at den overgangstid som vil inntre inntil landets lovlige styre atter er etablert, vil stille det norske folk overfor prøvelser som er alvorligere enn noen de hittil har opplevd i løpet av krigen. Den holdning hjemmefronten inntar når dagen kommer, vil kunne få avgjørende betydning for landets skjebne. Og nå må aldri for er det vi statstjenestemenn som i første rekke kommer til å bære ansvaret for utviklingen. Administrasjonsapparatet er den akse hele overgangen vil dreie seg om. Skal vi undgå kaos i overgangstiden, er det et vilkår at administrasjonens folk er klar over når det rette øyeblikket er kommet og uten å vakle trekker de nødvendige konsekvenser av det. Man venter av tjenestemennene at de under de kommende berivenheter opptrer modig og resolutt, men like viktig er det at de viser kollektivitet og ikke tar noe overilet skritt. Nærmere direktiver vil antagelig bli gitt når tiden er inne. Forelopig kan vi ikke gjøre annet enn å innskjerpe at alle må følge de paroler som blir gitt og - det er også viktig - sørge for at de til enhver tid er ajour med de direktiver som foreligger fra ansvarlig hold. Enhver harselv ansvarlig for at han er ordentlig underrettet. Vær beredt. Følg parolene.

Etterkrigsproblemer. Det er vel få, om overhodet noen av våre offentlige etater som ikke på en eller annen måte er berørt av krigen. En lang rekke tjenestemenn er blitt fjernet fra sine stillinger, mens andre er trått tilbake fordi de ikke har funnet det forenlig med sin samvittighet å fortsette i tjenesten under vårt nåværende styre. Det sier seg selv at gjenopprettingen av lovlige forhold innen vår administrasjon kommer til å by på adskillige problemer. Da de må forutsettes ikke å være alminnelig kjent, skal vi nedenfor i korthet gjøre rede for en del av de lovbestemmelser som herunder vil komme til anvendelse.

Ved provisorisk anordning av 22. januar 1942 om tillegg til straffelovgivningen om forrederi er det bestemt, at den som opprettholder medlemskap i, søker om eller samtykker i å bli medlem av Nasjonal Samling, nazistisk hird eller annen organisasjon som yter fiendens bistand eller som medvirker hertil, straffes med tap for bestand eller for et bestemt antall år av almen tillit. Som tilleggsstraff kan anvendes bøter på inntil 1 million kr. Tap av almen tillit omfatter ifølge den samme anordning tap av offentlig tjeneste som den skyldige måtte inneha, tap av stemmerett i offentlige anliggender, tap av rett til å tjenestegjøre i Rikets krigsmakt, tap av rett til å utøve næring som er betinget av offentlig autorisasjon eller bevilling, tap av sjefsstilling eller lønnet eller ulønnet tillitshverv i selskaper, pengeinretninger, foreninger eller andre sammenslutninger, samt tap av adgang til å oppnå stilling i tjeneste eller tillitshverv som nevnt.

Av særskilt interesse for de offentlige tjenestemenn er en senere provisorisk anordning av 26. februar 1943 om gjenoppretting av lovlige forhold i den offentlige tjeneste i Norge. Etter § 1 i denne anordning skal enhver tjenestemann i statens, en kommunes eller en offentlig innretnings tjeneste straks fjernes fra tjenesten så fremt det er grunn til å anta, at han i strid med ovennevnte anordning av 22/1.1942 har opprettholdt medlemskap i, søkt om eller samtykket i å bli medlem av NS, nazistisk hird eller annen organisasjon som yter fiendens bistand. Bestemmelsene skal ifølge § 2 også gjelde den som av en ulovlig ansettelsesmyndighet eller i strid med gjeldende regler om ansettelse i offentlige

stillinger er ansatt i statens, en kommunes eller en offentlig innretningens tjeneste. Videre bestemmes det i § 3 at enhver tjenestemann som er satt ut av stilling av ulovlige myndigheter eller i strid med gjeldende regler om oppsigelse, avskjed eller suspensjon, skal anses som rette tjenesteinnehaver hvis ikke annet blir bestemt. Bestemmelsen i § 3 skal også gjelde tjenestemenn som etter 25. september 1940 har vært tvunget til å oppsi sin stilling eller til å søke avskjed eller tjenestefrihet eller som av politiske eller samvittighetsmessige grunner frivillig har trått tilbake fra utførelsen av sin tjeneste (§ 4). Endelig bestemmer § 5, at såfremt den som for tiden utfører offentlig tjeneste hvis rette innehaver er inn under § 3 jfr. § 4, ikke rammes av bestemmelsene i §§ 1 og 2, skal det, dersom vedkommende ved overtakelsen av stillingen var offentlig tjenestemann, treffes bestemmelse om hvorvidt han skal tilbakeføres til sin tidligere stilling eller overføres til ny tjeneste. De forskjellige avgjørelser som blir truffet med hjemmel i anordningen av 26/2.1943 tilligger Kongen eller den han bemyndiger. Ved tjenestemann forståes også arbeider som er ansatt i statens eller en kommunes tjeneste. Ombudsmenn er derimot ikke inn under anordningen (§ 6).

Som det vil fremgå av ovenstående skulle det ikke by på særlige vanskeligheter med loven i hånd straks å få fjernet fra sine stillinger de offentlige tjenestemenn som har hatt direkte tilknytning til NS. Ved siden av den som således er eller har vært medlemmer av partiet, finnes det imidlertid også en del andre som har vist en lite nasjonal holdning i denne for vårt land så kritiske tid. I daglig tale går de gjerne under betegnelsen "stripete". Etter det vi har grunn til å tro må en regne med at der vil komme supplerende bestemmelser særlig med sikte på disse.

Vi vet at det blandt tjenestemennene er et alminnelig ønske at der må bli foretatt en både hurtig og grundig opprydning innen rekkene så snart dertil er anledning og vi tviler ikke på at våre styremakter deler dette syn.

Direktoratet for arbeidsformidling, som under riksfullmektier Astrups foreerskap forestår utskrivningen til den nasjonale arbeidsinnsats, har atter fått en påminnelse om hvor populær institusjonen er. Natt til 28. august fant der sted en kraftig eksplosjon i direktoratets kontorer i Parkveien 8. Skadene skal være betydelige og vil forhåpentlig ytterligere bidra til å vanskeliggjøre arbeidsmobiliseringen.

Borgervakten. Som følge av de siste vellykte aksjoner mot en rekke bensinlære tilhørende de tyske myndigheter har disse på ny begynt å skrive ut folk til borgervakt. Vi finner grunn til atter å innskjerpe parolen fra Hjemmefrontens ledelse: Ingen moter fram frivillig til borgervakten og blir en hentet av politi, stikker en av på første vakt.

Rasjoneringkortene. Minister Alf L. Whist har under 29. august 1944 sendt ut følgende sirkulærtelegram til forsyningsnemdene: "Næringsministeren innskjerper at forsyningsnemdene ved utdelingen av rasjoneringskort for 24. kortperiode etter gjeldende bestemmelser plikter å levere ut kort til alle norske borgere som ikke blir forpleiet i felleshusholdninger. Betingelsen for utleveringen er som tidligere bare at vedkommende står oppført i rasjoneringsregistret og kvitterer for mottagelsen av kortet enten ved levering av omslagkortet for foregående periode eller ved avgivelse av særskilt kvittering på vanlig papir, jfr. sirkulærtelegram av 11. august d.å. Der er heller ingen forandring i de gjeldende regler for avhenting av kort ved fullmakt."

Når hensees til bestrebelsene som tidligere har vært gjort for å vanskeliggjøre utdelingen av rasjoneringskort til de som må holde seg skjult på grunn av arbeidsmobiliseringen, synes Næringsministerens telegram å innebære et avgjort tilbaketog.

Idyllen innen N.S. Vi kan ikke nekte oss fornøyelsen å gjengi nedenstående brev fra skoleinspektøren i Aker til Kirke- og Undervisningsdepartementet av 21. august 1944. Innholdet taler for seg selv: "I forbindelse med innkallingen til et i den siste tid opprettet "Hirdens bedriftsvern" skal jeg meddele følgende:

skoleinspektøren i Aker overlærer Haga ved Smestad skole samt vaktmester Nateid ved Kjelsås skole er blitt beordret til 12mndrs.tjeneste i ovennevnte "Vern" Sesjon var onsdag 16. aug. Innbeordringenes undertegnere var fylkesfører Holm.

En kjenner ikke til etter hvilket prinsipp utvalget er foretatt, men det synes å ha vært heller romslig når de forskj. ledd av Akers skoleadministrasjon er blitt representert allerede ved de tre hittil kjente innkallinger innen Aker skolevesen. Det er overfor skolens øverste myndigheter i dette land anödig å peke på hvilken innvirkning det har på skoleadministrasjonen når livsviktige ledd uten videre blir fjernet. Som ansvarshavende i en høy stilling som Kirke og Undervisningsdepartementet har betrodd meg, har jeg søkt kontakt med de innbeordrende myndigheter. Etter det som nå er kjent, kan en si at de innbeordrede i flere tilfeller er utsatt for krenkende behandling. Således skal mange arrestasjoner være foretatt i disse dager. En sådan ble vaktmester Nateid til del. Ved et besök på Kjelsås skole konstaterte jeg at hans 8 årige datter var blitt igjen alene. Moren var bortreist på det tidspunkt. Overlærer Haga stod midt oppe i arbeidet med timeplanen da innbeordringen kom. Jeg sendte henstilling til fylkesføreren om at innbeordringen måtte bli opphevet for de administrative ledd. Under framötet framla herr Haga en redegjørelse for sitt arbeide. Disse ble det imidlertid ikke tatt hensyn til hverken da eller senere. Han ble mött med at situasjonen kunne bli slik at det ikke kunne bli noen skolegang i det hele tatt. Når det imidlertid ikke foreligger noen påbud om alm. nedleggelse av skolen og den således må ha sin administrasjon synes det nokså eiendommelig at det drives den trafikk å "kidnappe" viktige adm. ledd. Herr Haga er nå i Holmestrand. Skolen skulle begynne undervisningen 21. august. P.g.a. visse forhold lyktes det ikke nå å få skolen i gang foreløbig.

For mitt eget vedkommende vil jeg få opplyse at jeg umiddelbart etter innbeordringen sendte et skriv til fylkesføreren hvori jeg kort antydte hvilke vanskeligheter Aker skolevesen allerede hadde om det ikke i tilgift skulle få nye sådanne. Jeg minnet i den forbindelse om de konferanser om skoleforholdene i Aker som vi hadde hatt da det var aktuelt for bedriftsvernet å beslaglegge hele Tåsen skole. P.g.a. de store omkalfatninger vi har hatt med hensyn til skolelokaler har meget av ordningen med skolenes begynnelse vært nokså flytende. Arbeidet måtte bli å forsere ettersom feriens slutt nærmet seg. Jeg meddelte dette i skriv til fylkesføreren og mötte ikke til "sesjon" Istedenfor å höre fra fylkesføreren om-ophøvelse av beordring får jeg fra Statspolitiet ordre om å innfinne meg til en bestemt tid - tirsdag förstk. Kl. 9. Etter hva jeg har erfart, betyr det kun en ting, arrestasjon og senere forsendelse til Holmestrand etc.

De refleksjoner en gjør seg er mange. N.S.folk er blitt alarmert i aller høyeste grad og affären dröftes inngående nok Spesielt hefter man seg ved den noe uvante fremgangsmåte som er kommet til anvendelse i flere tilfeller. Bitre uttalelser er falt og alm menige sier de ikke kan fri seg fra følelsen av at det er noe som ikke lenger stemmer - det er blitt svikt i tilliten, noen föler sin tro på N.S.s framtid lammet. En uttrykte seg slik "Jeg var N.S.mann, ja" At det er uro i oppfatningen viser følgende krasse uttalelse "Her innkalles til vakttjeneste for å oprettholde et politisk system som betjener seg av samme metoder som det system det selv i skrift og tale på det voldsomste fordømmer".

En må engste seg for konsekvensene av den aksjon som er foretatt i forbindelse med innkallelsen. I en telefonsamtale med et av kontorene, som har med disse innkallinger å gjøre, nevnte jeg at jeg ville innberette til departementet de tilfeller som angikk Akerskolene. Det ble da bemerket at det ikke ville nytte noe, at departementet ikke hadde noe å si her. Da jeg imidlertid ikke kan tro det, og da denne sak er så alvorlig, må jeg så inntrengende jeg kan be min høyeste overordnede, Kirke og Undervisningsdepartementet, om beskyttelse både for skolen og dens personale som det her gjelder.

Hcil og Säl
Jens Holter p.t. skoleinspektör i Aker.

Kostholdet og sunnhetstilstanden under krigen.

Fra løsehold har vi mottatt følgende:

Lægene har drøftet krisekostens innvirkning på sunnheten. Etter offentlige beregninger for siste halvdel av 1942 er den rasjonerte kost kvantitativ og kvalitativ mangelfull, og særlig utilstrekkelig for så vidt angår fullverdig egghvite og fett. Voksne får for lite kalk, jern og A-D-vitaminer. Alene potetene har berget befolkningen i enkelte strøk fra en kostkatastrofe.

Der er meddelt sikre former av "hungerødem" ("vann i kroppen", en slags vattersott), særlig i bymessige industristrøk med liten adgang til kjøp av varer utenom de rasjonerte. Der er også sett flere tilfelle av hemeralopi (nattblindhet) som ellers er en sjelden sykdom.

"Krisebetingede ødemtilstander" sees meget hyppig og oppfattes som en latent form av hungerødem forårsaket av biologisk mindreverdige egghviter, kanskje også fett- og vitaminsvikt. De rammede individer får hevelse om ankene og i ansiktet, må late vannet svært hyppig dag som natt og blir slappe. Enkelte får smerter og kriblende fornemmelser i hender og føtter, lignende dem i "beri-beri" (B-vitaminsvikt, som tidligere såes på seilskip i langfart).

Enkelte sykdommer forløper mer malignt (ondartet) enn tidligere. De fleste sykehus ser hyppigere svære former av lunnebetendelse med en karakter lignende den epidemiske influensa i 1918. De nye stoffer (bl.a. sulfathiazol) synes å ha liten virkning på disse.

Antallet av nysmittede tuberkulose skal ikke være øket påfallende, men man ser i større utstrækning enn tidligere ondartede recidivtilfelle. Patienter - hvis tuberkulose har vært stum i årevis, men nu bryter ut igjen eller brer seg - går raskt til grunne.

Skabb og veneriske sykdommer har øket betraktelig i antall. Bekjempelsen av syfilisen blir et problem for årtier etter krigen. "Den germanske triade": syfilis, gonore og skabb følger i Wehrmachts spor.

På Grini har 1/3 av enkelte leirer hatt "hungerødem", særlig i perioder med pakkeforbud. Kosten består mest av "stormsuppe": en tynn grunnsaksuppe med gryn og snau mengde poteter og brød. Politiske fanger hjemvendt fra tyske konsentrasjonsleirer har i stor utstrækning hungerødemer. Byller i huden herjet som en epidemi blandt fanene. Mange ble smittet med tuberkulose i leirene og døde eller sendt hjem som syke. Standarddiagnosen på dødsanmeldelsene er "lunnebetendelse" og "hjertelammelse".

Den nedgang i sunnhetstilstanden som har kunnet konstateres som følge av krigen, aksentueres ytterligere ved at sykehusforholdene er langt dårligere enn under normale forhold. Av sinnsykesytlene er Retvoll, Ronvik og Østmarka samt Hammerfest pleiehjem beslaglagt av de tyske myndigheter. Også Akers sykehus, Telemark fylkessykehus i Skien, Marinens sykehus på Horten og Trondheim sykehus er i sin helhet tatt av tyskerne, likeså flere store private sykehus, slik at en kan regne med at i alt 1500 - 2000 senger nå er unndratt norske patienter.

Idrettsspalten. Blandt de mange små NS-storrelser som nå har grepet årene fatt er også "byrettsdommer" Solveig Stang. Hun har overfor departementet gitt uttrykk for at hun helst vil bli fritatt for sin dommergjegning så snart som mulig.

Rikstrykerverket. Som byråsjef i Fonds- og kassekontoret ble i 1943 ansatt tidligere sekretær J. Himberg-Larsen. Hans eneste kvalifikasjon for stillingen var at han var medlem av N.S. Etter at han ved flere anledninger hadde sendt inn søknader om reisetilfelle med påført falsk attestasjon fra direktøren om at det gjaldt kasseettersyn, ble han først meddelt sykepermisjon for lengre tid. Han vil antagelig bli avskjediget fra sin stilling.

et med dem. - Formannen i det danske frihetsråd Christmas Möller har nylig et intervju uttalt at danske nasister etter krigen må utvises fra Danmark til Tyskland. Da vi på dette område har tilsvarende problemer som danskene er denne uttalelse også av interesse for oss. Mange av våre hjemlige nasister og andre tyske lakeier kommer nok til å bli straffet på en måte som gjør spørsmålet om en utvisning lite praktisk. Og for enkelte angerfylte synderes vedkommende kan det vel være håp om at de - eventuelt etter andre særlige forholdsregler - etterhvert uten fare kan absorberes i et demokratisk samfunn. Men med hensyn til en stor gruppe av dem som i innstilling og gjerning har lenket sin skjebne til nasismen og Tyskland og for hvem Tysklands nederlag vil bety en fullstendig personlig og sosial katastrofe, vet vi at de ikke bare har gjort seg uverdige, men også helt uskikede til en normal tilvarelse blandt frihetselskende nordmenn. Det vet vi etter vår grundige kjennskap til disse mennesketyper og den reaksjon disse aposteler og håndlangere for ukulturen vil bli møtt med i et fritt Norge. Og når vi igjen av full kraft skal ta fatt på å bygge et trygt og fredelig rettssamfunn, kan vi ikke slepe på denne sørgelige og samtidig meget farlige paria-kaste, som da for vår ytre og indre sikkerhets skyld måtte være under vern og oppsikt i årtier framover. Det middel Christmas Möller har pekt på, gir i virkeligheten den absolutt beste løsning på et av de alvorligste problemer et nasisokkupert land vil bli stillet overfor etter frigjøringen. Det er en selvfølge at en slik utvisning til das Reich også omfatter tyske statsborgere og tyskere som har fått norsk statsborgerskap. Og det er av den største betydning at den tragiske flokk av tyske elskerinner av norsk ått og deres avkom med herrefolket følger med på ferden mot syd. I vårt land ville disse mennesker ble møtt med forakt eller kulde, eller hva verre er, vi risikerer å huse rekrutter til en femtekolonne for tysk revansje i fremtiden. I Tyskland er de i sitt rette miljø og betyr ingen fare. For den eventualitet at tyskernes varme følelser for sine hjelpere i politikk og erotikk i Norge skulle ha kjølnet når tiden er inne, må Tyskland selvfølgelig pålegges som en betingelse i fredsslutningen å ta imot dem.

Den norske regjering i London. Fra en svensk oversikt utarbeidet på grunnlag av opplysninger fra statsminister Nygaardsvold henter vi følgende:

Da regjeringen kom til London stod den foran mange vansker av praktisk art. Det manglet så vel lokaler som personale. Lokaler ble skaffet i Kingston House, Princes Gate, i nærheten av Hyde Park. Personale strømmet etter hvert til, særlig fra Norge via Sverige, og i spesielle tilfelle ble bestemte personer tilkalt, f.eks. borgermester Hartmann for å overta Finansdepartementet. En alvorlig ulempe var det at man til å begynne med manglet gjeldende norske lover og forordninger, norske håndbøker o.l. Det aller nødvendigste ble skaffet etterhvert og departementenes arbeid kom i gang. En administrativ praksis begynte å utvikle seg. - Beslutningene fattes av Kongen i statsråd etter foredrag av vedkommende departements sjef. Statsråd holdes hver fredag i den norske ambassade. Beslutningene har i samsvar med Grunnlovens § 17 som regel form av provisoriske anordninger. Utenriksdepartementet var fra våren 1941 ferdig organisert i tre avdelinger, en alminnelig, en politisk og en handelspolitisk. Hovedoppgaven har vært forhandlinger med de allierte nasjoners regjeringer. En viktig oppgave har også vært å opprettholde forbindelsen med Sverige. Departementets sjef er siden februar 1941 Trygve Lie.

Kirke- og Undervisningsdepartementet hadde som første oppgave å opprette kontakt mellom den norske kringkasting og BBC. Det lyktes allerede sommeren 1940 og siden har Norge hatt egne funksjonærer i den britiske kringkasting. - Det er opprettet flere skoler for norske barn, bl.a. folkeskole for 70 barn drevet som internatskole på et slott i Skottland, folkeskole og middelskole i London, folkeskole på Island. - I samarbeid med British Council har departementet opprettet The British Norwegian Institute som anordner foredrag og sammenkomster. - Departementet har delvis overtatt